บทที่ 7 สตริง(string)

♦ ความหมายของ string

สตริง (string) หมายถึง ชุด(array)ของตัวอักขระ(character) ที่เรียงต่อกัน สตริงจะเป็นคำหรือ ข้อความที่มีความหมาย ใน C++ ไม่มีชนิดข้อมูลประเภท string การกำหนด string คือการกำหนด เป็นอาร์เรย์ของข้อมูลชนิด char หลาย ๆ ตัวนำมาเชื่อมต่อกันเป็น string เช่น character 'C','o','m','p','u','t','e','r' เก็บไว้ในอาร์เรย์รวมเป็นข้อมูล string ซึ่งจะได้ข้อความ "Computer" ข้อมูล string เป็นได้ทั้งค่าคงที่(constant) และตัวแปร (variable)

♦ การกำหนดค่าคงที่ให้ string

วิธีการกำหนดตัวแปรประเภท char ให้เป็นอาร์เรย์เพื่อให้เก็บค่าคงที่ string มีรูปแบบดังนี้

1. ประกาศตัวแปรอาร์เรย์ประเภท char ไม่ระบุขนาดของอาร์เรย์ และกำหนดค่า มีรูปแบบดังนี้
นี้

char string name[] = "string or text";

โดยที่ **char** คือ ประเภทข้อมูลของสตริงเป็น character

string_name[] คือ ชื่อของตัวแปรสตริง โดยที่ [] กำหนดให้เป็นอาร์เรย์ของสตริง

ไม่ระบุขนาดของอาร์เรย์ C++ Compiler จะตรวจสอบและ

กำหนดขนาดจากก่ากงที่ด้านขวาของเครื่องหมายเท่ากับ

"string or text" คือ ข้อความหรือสายอักขระที่เป็นค่าคงที่ของสตริง ต้องเขียนไว้ใน เครื่องหมาย " " เสมอ (ถ้าเป็นค่าคงที่ประเภท char ค่าคงที่เขียนไว้ในเครื่องหมาย ' ') เช่น char name[] = "Sirichai Namburi";

char str[] = "C++ is OOP language";

เนื่องจากสตริงเป็นอาร์เรย์ของ char จึงสามารถกำหนดค่าคงที่ได้อีกวิธีหนึ่ง คือ char name[] = {'S','i','r','i','c','h','a', 'i',' ','N','a','m','b','u','r', 'i','\0'}; สำหรับ '\0' หมายถึงเครื่องหมาย null ซึ่งใช้เป็นรหัสจบสตริงในภาษา C++

2. ประกาศตัวแปรอาร์เรย์ประเภท char โดยระบุขนาดของอาร์เรย์และกำหนดค่า มีรูปแบบดัง

นึ้

char string_name[n] = " string or text";

โดยที่ n คือ ขนาดของอาร์เรย์ 1 มิติ เช่น char name[31]; //ตัวแปร name สามารถเก็บอักขระได้ 30 ตัว ตัวที่ 31 ใช้เก็บ '\0' char location[50]; //ตัวแปร location สามารถเก็บอักขระได้ 49 ตัว ตัวที่ 50 ใช้เก็บ '\0'

♦ การรับค่าสตริงจากคีย์บอร์ด

ใน C++ การรับค่าสตริงจากคีย์บอร์ดเพื่อเก็บไว้ในตัวแปร เช่น กรอกชื่อนักศึกษา ที่อยู่นัก ศึกษา สามารถใช้ operator คือ >> (extraction or get from) รับข้อมูลทางคีย์บอร์ดได้ และจะเพิ่ม "\0' เป็นการจบสตริงให้โดยอัตโนมัติ

• ตัวอย่างโปรแกรม str_exp1.cpp เป็นการรับข้อมูลทางคีย์บอร์ด ด้วย cin>> โดยขณะ กรอกห้ามเว้นช่องว่าง และ setw() จากไฟล์ iomanip.h กำหนดความยาวของสตริงที่สามารถรอกได้

```
/*Program: str expl.cpp
 Process: enter string from keyboard with non-space*/
 #include <iostream.h>
 #include <conio.h>
 #include <iomanip.h>
 void main()
 { char name[31],address[51];
  clrscr();
   cout << "Please enter your information : \n";
   cout << "Your Name (1-30 char): ";
   cin>>setw(31)>>name;
   cout << "Your address (1-50 char): ";
   cin>>setw(51)>>address:
  //display
  clrscr();
   cout << "Your information: \n";
   cout << "Your Name: " << name << endl;
   cout << "Your address: "<< address << endl;
  getch();
}
```

ตัวอย่างโปรแกรม str_exp2.cpp แสดงการกรอกโดยให้สามารถรับข้อมูลที่มีช่องว่าง
 (space) เข้าไปเก็บในตัวแปร string ได้ ให้ใช้ member function คือ cin::get() ต่อไปนี้

```
/*Program: str_exp2.cpp
Process: enter string with space from keyboard by cin::get() */
#include <iostream.h>
#include <conio.h>

void main()
{ char name[31],address[51];
 clrscr();
 cout<< "Please enter your information: \n";
 cout<< "Your Name (1-30 char): ";
 cin.get(name,31);
 //display
 clrscr();
 cout<< "Your information: "<<endl;
 cout<< "Your Name: "<<name<<endl;
 cout<< "Your Name: "<<name</pre>
```

• ตัวอย่างโปรแกรม str_exp3.cpp กรณีต้องการกรอกข้อมูลสตริงขนาดยาว หลายบรรทัด สามารถใช้ cin.get(variable,length,'code') เช่น cin.get(resume,1000,']') เพื่อกรอกข้อ มูลในลักษณะหลายบรรทัดเก็บไว้ในตัวแปร resume มีความยามข้อความไม่เกิน 1000 แต่ ละบรรทัดจบด้วยการกด enter และสิ้นสุดการกรอกด้วยรหัส / ที่กำหนดไว้ ต่อไปนี้

```
/*Program : str_exp3.cpp
Process : enter string from keyboard by cin::get() */
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
void main()
{ char resume[1000];
    clrscr();
    cout<< "Please enter your information : \n";
    cout<< "Your resume (1-200 char) key ] stop enter: "<<endl;
    cin.get(resume,1000,']'); //stop enter with character ]
    //display
    clrscr();
    cout<< "Your resume information : "<<endl<<re>resume;
    getch();
}
```

• ตัวอย่างโปรแกรม str_gets.cpp แสดงการใช้ฟังก์ชัน gets() จาก Header file ชื่อ stdio.h ทำหน้าที่รับค่า string หลาย ๆ ครั้งต่อกันไปทางคีย์บอร์ด แล้วนำรายละเอียดใน string ทั้งหมดมาแสดงผล โดยเขียนแยกเป็นฟังก์ชัน ดังนี้

```
/*Program: str gets.cpp
 Process: input string from keyboard by gets() function from stdio.h */
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
#include <stdio.h> //standard input/output function
//declaration prototype function
void input();
void display();
//declaration global variable
char code[9],name[30],address[80];
void main()
  clrscr();input();
  clrscr();display();
void input()
{ cout<<"Input a string information: \n";
  cout<<"Code : "; gets(code);</pre>
  cout<<"Name: "; gets(name);</pre>
  cout << "Address: ";
  gets(address);
void display()
{ cout << "Your string information : \n\a";
  cout << "Code : " << code << endl;
  cout << "Name: " << name << endl;
  cout << "Address : " << address << endl;
 getch();
```

♦ อาร์เรย์ 2 มิติของ String

ข้อมูลสตริงใน C++ หมายถึง ชุดอาร์เรย์ 1 มิติของข้อมูลชนิด char นั้นเอง มีวิธีการกำหนด ดังได้กล่าวมาแล้ว เช่น char name[30]

ถ้าต้องการทำข้อมูลสตริงให้เป็นชนิดอาร์เรย์ สามารถเก็บข้อมูลพร้อมกันได้หลาย ๆ สตริง ต้องกำหนดโดยใช้รูปแบบของ อาร์เรย์ 2 มิติ ชนิด **char** มีรูปแบบกำหนดดังนี้

char string name[row][column];

ซึ่ง string name คือ ชื่อของอาร์เรย์สตริง

[row] คือ จำนวนสมาชิกในแนวแถวของสตริง

[column] คือ ความยาวสูงสุดของสตริงในแต่ละรายการ

เช่น

char name[5][31];

ตัวแปร name สามารถเก็บข้อความหรือสตริงได้ 5 รายการ แต่ละรายการมีความยาว ไม่เกิน 30 อักขระ

การกำหนดค่าให้กับอาร์เรย์ของสตริงแต่ละรายการ ต้องกำหนดผ่ายฟังก์ชัน string copy ที่ กำหนดไว้ใน Header tile ที่ชื่อ string.h มีรูปแบบ ดังนี้

strcpy(string_variable , string_value);

โดยที่ string_variable คือ ตัวแปรที่เป็นสตริง ใช้เก็บค่าที่คัดลอกมาจาก string_value ซึ่ง อาจเป็นค่าคงที่อยู่ในเครื่องหมาย " "หรือเป็นตัวแปรสตริงก็ได้ เช่น

```
strcpy(name[0], "Sirichai");
strcpy(name[1], "Sompong");
strcpy(name[2], "Somsri");
```

strcpy(name[3], name[2]);

สามารถกำหนดค่าของอาร์เรย์สตริงในลักษณะ const ในโปรแกรม มีรูปแบบดังนี้ const name[][30]={ "Sirichai", "Sompong", "Somsri", "Sombat", "Somsak"};

ศิริชัย นามบุรี

• ตัวอย่างโปรแกรม str_exp6.cpp แสดงการกำหนดค่าคงที่ให้อาร์เรย์สตริง name[5][31] และแสดงผลข้อมูลในอาร์เรย์ ดังนี้

```
/*Program: str_exp6.cpp
Process: set constant of array string and display */

#include <iostream.h>
#include <conio.h>

void main()
{ const char name[5][31]={"Sirichai","Sompong","Somsri","Somsak","Sombat"};
    int i;
    clrscr();
    //display
    clrscr();
    for(i=0;i<=4;++i)
    {
        cout<<name[i]<<endl;
    }
    getch();
}
```

• ตัวอย่างโปรแกรม str_exp7.cpp แสดงการรับข้อมูลทางคีย์บอร์ดเก็บไว้ตัวแปรอาร์เรย์ สตริง และแสดงผลข้อมูลในอาร์เรย์สตริงทางจอภาพ

```
/*Program : str_exp7.cpp
Process : enter constant to array string and display */
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
void main()
{ char name[5][31];
 int i;
 clrscr();
 cout<<"Please enter student name 5 persons : "<<endl;
 for(i=0;i<=4;++i) //input string
 {
  cout<<"#"<<i+1<<" ";
  cin>>name[i];
 }
```

```
//display
    clrscr();
    cout<<"Name of student \n\a";
    for(i=0;i<=4;++i)
    {
        cout<<"#"<<i+1<<" "<<name[i]<<endl;
    }
    getch();
}
```

♦ ฟังก์ชันคัดลอกและนับความยาวของสตริงใน string.h

- การคัดลอกสตริง หมายถึงการคัดลอกค่าคงที่ของสตริงที่เป็นต้นฉบับ (source) ไปไว้อีกตัว แปรสตริงหนึ่งเรียกว่า สตริงปลายทาง (destination) มีรูปแบบฟังก์ชันดังนี้ strcpy(destination, source) เช่น strcpy(name, "Sompong");
- การนับความยาวของสตริง ว่ามีกี่ตัวอักขระใช้ฟังก์ชัน strlen(string) เช่น n = strlen(name); หรือ n= strlen("Somsri");
- ตัวอย่างโปรแกรม str_exp8.cpp แสดงการใช้ฟังก์ชัน strcpy() และ strlen()

```
/*Program : str_exp8.cpp
 Process: using function strcpy() and strlen()*/
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
#include <iomanip.h> //for setw()
#include <string.h> //for strcpy(),strlen()
 void main()
 { char sname[31];
  char dname[31];
  int n;
  clrscr();
  cout<< "Please enter your information : \n";</pre>
  cout << "Your Name (1-30 char): ";
  cin>>setw(31)>>sname;
  strcpy(dname,sname);
   n=strlen(dname);
```

```
//display
clrscr();
cout<< "Your information : \n";
cout<< "Your Name : "<<dname<<endl;
cout<< "Your name long "<<n<<" characters";
getch();
}</pre>
```

♦ ฟังก์ชัน strncpy() , streat() และ stremp() ใน string.h

- ฟังก์ชัน strncpy(destination, source, n) ใช้คัดลอกของสตริงจาก source ไปไว้ยัง destination โดยที่ n คือ จำนวน character ที่จะทำการคัดลอกจาก source ไปยัง destination โดยเริ่มนับจาก character ตัวแรก
- ฟังก์ชัน strncat(t,s,n) ใช้ในการคัดลอกอักขระหรือข้อความจาก string s มาเชื่อต่อกับ string t จำนวน n ตัว แล้วเก็บไว้ใน string t
- ฟังก์ชัน strcmp(string1,string2) ใช้เพื่อเปรียบเทียบ string1 กับ string2 ถ้าผลการเปรียบ เทียบเป็น 0 แสดงว่าเท่ากัน ถ้าผลการเปรียบเทียบมากกว่า 0 แสดงว่า string1>string2 และถ้าผลเปรียบเทียบน้อยกว่า 0 แสดงว่า string1<string2
 - ตัวอย่างโปรแกรม strn_cat.cpp แสดงการการใช้ฟังก์ชัน strncpy(), strncat() และ strcmp()

```
/*Program: strn_cat.cpp
process: display used function strncpy(),strncat(),strcmp() from string.h
*/
#include <iostream.h>
#include <conio.h>
#include <string.h>

void main()
{ char name[20]="Sirichai Namburi";
 char std[20]="Sompong Deemak";
 char str[40]="Name: ",temp[30]="";
 clrscr();
 //used strncpy()
 strncpy(temp,name,12);
 cout<<temp<<endl;
 strncpy(temp+12,"buri",10);
```

ศิริชัย นามบุรี

```
cout<<temp<<endl<<endl;
//used strncat()
cout<<str<<endl;
strncat(str,std,7);
cout<<str<<endl;
cout<<str<<endl;
strncat(str,name,8);
cout<<str<<endl<<endl;
//used strcmp
cout<<strcmp("Som","Som")<<" "<<"Som == Som"<<endl;
cout<<strcmp(std,"Sombat")<<" "<<std<<">"<"Sombat"<<endl;
cout<<strcmp(std,"Somsak")<<" "<<std<<">"<"Somsak"<<endl;
cout<<strcmp(std,"Somsak")<<" "<<std<<">"<"Somsak"<<endl;
getch();
}</pre>
```

♦ แบบฝึกหัดท้ายบท

- 1. ให้เขียนโปรแกรมเพื่อสร้างฟังก์ชันจัดการกับข้อมูลแบบสตริง ดังนี้
 - Length() ทำหน้าที่ในการนับจำนวนอักขระใน string และพิมพ์ความยาวของสตริงบนจอภาพ
 - Center() ทำหน้าที่ในการพิมพ์สตริงกลางจอภาพ ณ ตำแหน่งที่ cursor ชื่อยู่
 - Convert() ทำหน้าที่ในการจัดเรียงอักขระในสตริงจากตัวสุดท้ายมายังตัวแรก
- 2. ให้เขียนโปรแกรมเพื่อรับข้อมูล รหัส ชื่อนักศึกษา คะแนนระหว่างภาค คะแนนปลายภาค ของ นักศึกษาจำนวน 10 คน และแสดงผลข้อมูลทั้งหมด พร้อมคะแนนรวมของนักศึกษาแต่ละคน โดยเขียนโปรแกรมแยกเป็นฟังก์ชันตามความเหมาะสม
- 3. ให้เขียนโปรแกรมรับข้อมูลสตริง จำนวน 5 ข้อความ จัดเรียงข้อมูลสตริงทั้ง 5 ข้อความนั้น จากน้อยไปมาก และจากมากไปน้อย พร้อมแสดงทางจอภาพ โดยสร้างฟังก์ชันในการ ทำงานให้เหมาะสม